

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПЪРВИЯ ЕТАП НА ПРОЕКТ
“ПСИХИЧНОТО БЛАГОПОЛУЧИЕ И РАЗВИТИЕ НА СИЛНИТЕ СТРАНИ
ПРЕЗ ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ

№ МУ21-ПФ-006

финансиран от ФНИ към ПУ „Паисий Хилендарски“

1. Изградена теоретично и емпирично обоснована концепция за психичното благополучие и развитието на силните страни и отношението им към личностното израстване;
2. Публикации в български и международни сборници и издания;
3. Участия в български и международни научни форуми;
4. Годишен сборник с публикации със знанията, придобити от теорията, изследването и направените анализи, изводи и препоръки от проведените изследвания.

СПИСЪК НА ПОДГОТВЕНИТЕ НАУЧНИ СТАТИИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЕКИПА ПРЕЗ
2021 Г. , В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАСТОЯЩИЯ ПРОЕКТ

**СТАТИИ В СБОРНИК
ПСИХИЧНО БЛАГОПОЛУЧИЕ И РАЗВИТИЕ НА СИЛНИТЕ СТРАНИ ПРЕЗ
ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ - ПЪРВА ЧАСТ, ИЗД. УНИВЕРСИТЕТСКО ИЗДАТЕЛСТВО
„ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“**

Илиева, Т. (2021) НАДЕЖДНОСТ И ТОЧНОСТ НА ВЪПРОСНИК ЗА СИЛНИТЕ СТРАНИ НА ДЕЦАТА (CHILDREN'S STRENGTHS SURVEY) ПРИ ЮНОШИ НА ВЪЗРАСТ 11-17Г. В БЪЛГАРИЯ. Сборник: Психично благополучие и развитие на силните страни през жизнения цикъл - първа част, изд. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

Статията е посветена на самооценката на силните страни на характера при юноши на възраст 11-17г. в България. Събрани са общо 461 анкети, попълнени в периода март – юни 2021г. Проведено е изследване чрез онлайн анонимно анкетиране с преведена на българска език версия на Въпросник за силните страни на децата (Children's Strengths Survey; Seligman, M. 2002). Направен е опит за първична апробация и валидизация на скалата. Представени са резултати, показващи, че надеждността на цялата скала е висока ($\alpha=,921$). Описани са резултатите на подскали Мъдрост ($\alpha=,738$), Справедливост ($\alpha=,657$) и Одухотвореност ($\alpha=,815$), които могат да бъдат използвани заедно и самостоятелно за изследване на силните страни при децата. Представени са резултатите от факторния анализ, който показва, че групирането по сходство и принадлежността на стимулите към очакваните фактори, заложи в теоретичния модел на въпросника е оправдано само до известна степен.

Илиева, Т. (2021) ТОЧНОСТ И СПЕЦИФИЧНОСТ НА ДВЕ БЪЛГАРСКИ ВЕРСИИ НА ВЪПРОСНИК ЗА СИЛНИТЕ СТРАНИ И ЗАТРУДНЕНИЯТА (SDQ) ПРИ ЮНОШИ НА ВЪЗРАСТ 11-17Г. В БЪЛГАРИЯ. Сборник: Психично благополучие и развитие на силните

страни през жизнения цикъл - първа част, изд. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

Статията е посветена на самооценката на силните страни и трудностите при юноши на възраст 11-17г. в България. Събрани са общо 1312 анкети, попълнени в периода ноември 2020г. – юни 2021г. Проведено е онлайн анонимно анкетиране с две версии на Въпросник за силните страни и трудностите ССТ-БГ (Strengths and Difficulties Questionnaire, SDQ). Представени са резултати на надеждността на двете скали (под ,65). При две от подskalите “Емоционални симптоми“ и „Просоциално поведение“ Алфа на Кронбах > 0.7., и факторната зависимост между променливите им е много висока, което ги прави много подходящи за използване при случайни извадки.

Овчарова, К. (2021) ВЛИЯНИЕ НА НЯКОИ СОЦИАЛНО-ДЕМОГРАФСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВЪРХУ НИВАТА НА ПСИХИЧНО БЛАГОПОЛУЧИЕ ПРИ ЛИЦА В РАННА ЗРЯЛА ВЪЗРАСТ: Сборник: Психично благополучие и развитие на силните страни през жизнения цикъл - първа част, изд. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

Статията има за цел да проучи влиянието на някои социално- демографски характеристики (като пол, възраст, образование, трудова заетост, семеен и родителски статус) върху нивата на психично благополучие при българска извадка. Изследвани са 135 лица на възраст между 20 и 40 години със Скала за психично благополучие на Каръл Риф (Ryff, 1989) – кратка българска версия, стандартизирана за българска извадка от Пламен Калчев (Калчев, 2014). Събрани са основни социо-демографски данни за изследваните лица посредством кратка анкетна карта. Приложени са серия от еднофакторни дисперсионни анализи и т-тест, за да се отчете, налични ли са статистически значими разлики в нивата на психично благополучие според зададените независими променливи. Представени са резултатите, които показват, че в настоящето изследване нивата на психично благополучие варират в зависимост някои социално-демографски характеристики на респондентите. Семейният и родителски статус на изследваните лица повлияват най-много от компонентите на благополучието.

Стайков, П., Меднева, Т. (2021) ПСИХОЛОГИЧЕСКО БЛАГОПОЛУЧИЕ ПРИ ЖЕНИТЕ НА СРЕДНА ВЪЗРАСТ С РАЗЛИЧЕН БРАЧЕН СТАТУС. Сборник: Психично благополучие и развитие на силните страни през жизнения цикъл - първа част, изд. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

Статията има за цел да проучи психологическото благополучие на жени на средна възраст с различно семейно положение чрез емпирично изследване. Изследваната извадка се състои от 311 жени на възраст от 35 до 56 години, сред които има жени, които са били женени (първи, втори или трети), разведени и никога не женени.

Тагарева, К. (2021) САМОРЕГУЛАЦИЯТА: КЛАСИЧЕСКИ ВЪПРОСНИК „СТИЛ НА САМОРЕГУЛАЦИЯ НА ПОВЕДЕНИЕТО“ НА В. И. МОРОСАНОВА. В: Сборник: Психично благополучие и развитие на силните страни през жизнения цикъл - първа част, изд. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

Статията е посветена на саморегулацията на човека. Направена е адаптация на класическия въпросник „Стил на саморегулация на поведението“ на В. И. Моросанова. Описани са скалите на въпросника: планиране, моделиране, програмиране, оценяване на резултатите, гъвкавост, самостоятелност, общо ниво на саморегулация. Представени са резултати от емпирично изследване на саморегулацията на лица в ранна зряла възраст от 20 до 30 години.

Цветкова, П. & Митевска, М. (2021) „ПРОЯВЛЕНИЯ НА ЕМОЦИОНАЛНАТА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ В РАННА И СРЕДНА ЗРЯЛОСТ“ В: Сборник: Психично благополучие и развитие на силните страни през жизнения цикъл - първа част, изд. Университетско издателство „Паисий Хилендарски“.

Статията е посветена на измеренията на емоционалната интелигентност, разглеждана като черта в ранна и средна зрялост. Методиката, която е използвана, е въпросник за измерване на емоционалната интелигентност като особеност на личността, кратка версия, адаптирана на български език от д-р Антонина Кардашева. Автор на самия тест е Петридес, чийто модел отразява субективните процеси на емоционалните преживявания и възприятията за вътрешния свят. Компонентите на въпросника са благополучие, самоконтрол, емоционалност и общителност. Представени са резултати от емпирично изследване на емоционалната интелигентност на лица в ранна и средна зрялост, на възраст между 20 г. и 60 г.

ДОКЛАДИ ОТ НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ

Илиева, Т. (2021) САМООЦЕНКА НА СИЛНИТЕ СТРАНИ И ТРУДНОСТИТЕ ПРИ ЮНОШИ НА 11-17 ГОДИНИ В БЪЛГАРИЯ. Списание „Докторантски изследвания“, Педагогически факултет, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Статията е посветена на самооценката на силните страни и трудностите при юноши на възраст 11-17г. в България. Изследването е проведено онлайн в периода м.март – м.юни 2021г с Въпросник за силните страни и трудностите ССТ-БГ (Strengths and Difficulties Questionnaire, SDQ). Изследвана е значимостта на връзките между пола и възрастта на изследваните 461 лица с техните силни страни и затруднения. Представени са по отделно резултатите по подскали – емоционални симптоми, нарушаване на нормите, хиперактивна разсеяност, проблеми с връстниците, добронамереност.

Митевска, М., Цветкова, П. (2021) „ЕМОЦИОНАЛНАТА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ КАТО ЧЕРТА И ГОЛЕМИТЕ ПЕТ“. Сборник към Трета Национална научна конференция “Човекът и вселената” 25–26 ноември 2021 на Съюза на учените в България (СУБ) – Смолян.

Статията е посветена на емоционалната интелигентност и Големите пет личностни черти в късно юношество и ранна зрялост, както и тяхната корелация. Възрастовата група на лицата е между 17 и 40 години, а техният брой е 100. Методите, които са използвани, са въпросник за измерване на емоционалната интелигентност като черта, кратка версия, адаптирана на български език от Антонина Кардашева (Кардашева, А.,2012) и въпросник за Големите пет личностни черти, адаптиран за български условия от Соня Карабелова (Карабелова, С.,2015). Представени са резултатите, показващи, че, че всички пет личностни черти корелират значително с четирите фактора на емоционалната интелигентност. Описаните резултати са съществени и за мъже, и за жени.

Овчарова, К. (2021) ЕМОЦИОНАЛНИ СКЪСВАНИЯ В СЕМЕЙНАТА ОТНОШЕНЧЕСКА СИСТЕМА И БЛАГОПОЛУЧИЕ НА МЛАДИТЕ ВЪЗРАСТНИ: Сборник към Трета Национална научна конференция “Човекът и вселената” 25–26 ноември 2021 на Съюза на учените в България (СУБ) – Смолян.

Статията е посветена на взаимовръзката между наличието на емоционални скъсвания в семейната отношенческа система и нивата на благополучие на младите възрастни. Проведено е изследване с 320 лица на възраст 20-40 години със скалата за „Процфтяване“ на Ед. Дийнър, стандартизирана за българска извадка от Пл. Калчев (2014) и скалата „Емоционално скъсване“, която е част от Скалата за оценка на Аз-диференциацията (DSI), разработена от Ел. Скаурон и М. Фрийдлендър (Skowron & Friedlander, 1998). Представени са резултати, които сочат, че между изследваните конструктори се наблюдава умерена положителна корелационна връзка, с други думи колкото по-ниска тенденция за емоционални скъсвания се отчита, толкова по-високи нива на общо благополучие имат участниците в проучването.

Стайков, П., Меднева, Т. (2021) ТРАНЗАКЦИОННИЯ АНАЛИЗ КАТО ТЕРАПЕВТИЧЕН ПОДХОД ПРИ ПРОФЕСИОНАЛНОТО ПРЕГАРЯНЕ. Сборник към Трета Национална научна конференция “Човекът и вселената” 25–26 ноември 2021 на Съюза на учените в България (СУБ) – Смолян.

Статията е посветена на изследване на резултатите от терапията въз основа на транзакционен анализ при прояви на синдрома Бърнаут. Направено е представяне на една комбинация от концепции за транзакционен анализ със системно-психодинамични, когнитивно-поведенчески и логотерапевтични перспективи като възможност за диагностициране и терапия на синдрома.

Тагарева, К., Илиева, Т. (2021). СИЛНИТЕ СТРАНИ НА ХАРАКТЕРА. Сборник към Трета Национална научна конференция “Човекът и вселената” 25–26 ноември 2021 на Съюза на учените в България (СУБ) – Смолян.

Статията е посветена на теоретичен преглед на различни теории за силните страни на характера в детско-юношеска възраст. Разгледана е най-популярната класификация на 24-те силни страни и групирането им в 6 групи добродетели - мъдрост, кураж, човечност, справедливост, съдържаност, одухотвореност.

Цветкова, П. & Митевска, М. (2021). „ПРОЯВЛЕНИЯ НА ЕМОЦИОНАЛНАТА ИНТЕЛИГЕНТНОСТ ПРЕЗ ПРИЗМАТА НА МОДЕЛА НА ЧЕРТИТЕ В РАННА ЗРЯЛОСТ“. Сборник към Трета Национална научна конференция “Човекът и вселената” 25–26 ноември 2021 на Съюза на учените в България (СУБ) – Смолян.

Статията е посветена на анализ на емоционалната интелигентност в ранна зрялост. Възрастовата група на лицата е между 20 и 40 години, а техният брой е 183. Всички изследвани са студенти в бакалавърски и магистърски програми в университети в София, Пловдив и Бургас. Описана е използваната методика, която е въпросник за измерване на емоционалната интелигентност като черта от личността, кратка версия, адаптирана на български език от д-р Антонина Кардашева (Кардашева, А., 2012). Представени са резултатите, които показват, че с най-висока средна стойност е факторът благополучие. Освен това полът оказва силно влияние върху компонентите на емоционалната интелигентност. В допълнение емоционалността е с висока степен на значимост по отношение на местожителството.

Tsvetkova P. & Mitevska M. (2021) “RELATIONSHIP BETWEEN EMOTIONAL INTELLIGENCE, THE BIG FIVE PERSONALITY TRAITS AND THE BIG SIX INTERESTS”-

Сборник доклади от Международна научна конференция Language, Individual & Society, Volume 15, 2021, Pages: 145-154

Статията е посветена на взаимовръзката между емоционалната интелигентност, Големите пет личностни черти Големите шест професионални интереса. Общо 100 български ученици и студенти са включени в проучването. Използвани са въпросник за Големите пет, адаптиран от Соня Карабелъова, въпросник за Големите шест, стандартизиран отново от Соня Карабелъова и Въпросник за емоционална интелигентност като черта, преведен и адаптиран за български условия от Антонина Кардашева. Представени са резултати, които показват, че всички големи пет личностни черти и пет от големите шест интереса (изследователският, артистичният, социалният, предприемчивият и традиционният) корелират значително с четирите фактора на емоционалната интелигентност. Резултатите са значителни и за двата пола.

Emilia Lazarova, Mayiana Mitevska, Krasen Ferdinandov, Tanya Pieva "Self-assessment of students' strengths and difficulties at work in the innovative program", публикувани в Crossref, Academic Resource Index ResearchBib, J-Gate, ISI, eLibrary.CiteFactor, Copernicus, EBSCO

<http://tuculart.eu/collections/archive/ped/1/>

DOI - 10.47451/ped2021-01-005 EOI - 10.11244/ped2021-01-005

В настоящата публикация са представени резултати от анализ на данни от допитване до целева група от ученици по иновативна програма и случайна група от ученици на възраст от 10 до 18 години. Направена е самооценка на техните силни и слаби страни на личността в контекста на нивото на личното им преуспяване в и извън иновативната програма.

Информацията е изготвена с цел осигуряване на публичност и устойчивост на резултатите от проекта към Педагогическия факултет на Пловдивския университет „П. Хилендарски“ № МУ21-ПФ-006 “Психичното благополучие и развитие на силните страни през жизнения цикъл” и информирание на студенти, преподаватели и всички, които се интересуват от темите за психичното благополучие и развитие на силните страни през жизнения цикъл на човека.